

193 189
(259)P r o t o k ó ł

Dnia 11 lipca 1947 r. w Krakowie. Podprokurator Sądu Okręgowego w Krakowie, Helena Turowiczowa, delegowana do prac w Krakowskiej Okręgowej Komisji Badania Zbrodni Niemieckich w Polsce, działając na zasadzie dekretu z dnia 10.XI.1945 r. (Dz.U.R.P.Nr.51, poz.293), - przesłuchiwała w trybie art.20 przep.wprow.K.P.K. w związku z art.107,115 K.P.K. w charakterze świadka niżej wymienioną osobę, która zeznała co następuje:-----

Nazywam się Regina Nelken, ur.7.9.1896 r. w Krakowie, córka Fabiana i Rozalii z d. Herstein, wyznania mojżeszowego, z zawodu urzędniczka w Wojew. Komisji Historycznej, nie karana, zam. w Krakowie, ul. Starowiślna 78 m.13, obca.-----

Córka moja Halina jest nieobecna w Krakowie., odnośnie Orłowskiej jednak posiada ona te same wiadomości co i ja, gdyż w tym czasie, Gdy Orłowska była w Płaszowie i w Oświęcimiu, byliśmy z córką razem w tych obozach z tym, że zaznaczam, iż w Oświęcimiu z Orłowską nie zetknęliśmy się. W obozie w Płaszowie przebywałam od marca 1943 r. do października 1944 r. Z Orłowską zetknęłam się w-tedy, kiedy obóz w Płaszowie został przemieniony z "Arbeitslager" na "Konzentrationslager". Nie mogę sobie przypomnieć daty, kiedy to było, pamiętam tylko, że po tej przemianie przyszły strażniczki (Aufseherin). O ile pamiętam, Orłowska była przez cały czas, z małą przerwą miesięczną lub dwu-miesięczną, kiedy pojechała z transportem do Wieliczki. W Płaszowie była ona kierowniczką pralni, ponadto była obecna też przy "Zählappell", ach i wówczas niejednokrotnie widziałam, jak znęcała się nad więźniarkami, bijąc je rodzajem trzepaczki trzcinowej, albo kopała je. Specjalnie znęcała się nad przystojnymi dziewczętami, których nie znosiła. Utkwiłomi w pamięci zdarzenie z młodą cyganką, którą, o ile wiem, złapano w momencie gdy chciała uciec i wówczas na apelu Orłowska katowała ją w okropny sposób, biła ją, kopała, rzuciła ją na ziemię, a gdy ta straciła przytomność, to wlokła ją za włosy.-----

Poza tym Orłowska robiła często rewizje i zabierała więźniarkom nie

260

031

tylko środki żywności, ale również garderobę i środki żywności. Wszystko to przywłaszczała sobie.

Odnosnie Orłowskiej Komisja Historyczna Żydowska w Krakowie posiada materiały, w szczególności zeznania różnych osób.

Na tym protokół zakończono i po odczytaniu podpisano.

S w i a d e k:

Wielka Regina

/ Regina N e l k e n

Protokołował:

mm

/ Stanisław Małec /
sekretarz prokuratur.

Podprokurator Sądu Okręgowego:

Helena Turowiczowa
/ Helena Turowiczowa /

Biuro Udostępniania i Archiwizacji Dokumentów